Cyngor Sir Gâr
Carmarthenshire County Council

sirgar.llyw.cymru
carmarthenshire.gov.wales

YGG Parc y Tywyn :

Polisi Diogelu Plant

Cyflwyniad

Mae Ysgol Gynradd Gymraeg Parc y Tywyn yn cydnabod yn llawn y cyfraniad y mae'n ei wneud i amddiffyn plant.

Mae tair prif elfen i'n polisi:

- atal drwy'r addysgu a'r cymorth bugeiliol a gynigir i ddisgyblion, a'r defnydd o wasanaethau ataliol, fel y Tîm o Amgylch y Teulu mewn ysgolion
- gweithdrefnau ar gyfer adnabod ac adrodd am achosion, neu achosion tybiedig, o gam-drin neu niwed. O ganlyniad i'n cyswllt dyddiol gyda phlant, mae staff yr ysgol mewn sefyllfa dda i sylwi ar yr arwyddion allanol o gam-drin,
- cymorth i ddisgyblion sydd mewn angen neu a allai fod wedi cael eu cam-drin.

Mae ein polisi yn berthnasol i **<u>holl</u>** staff, llywodraethwyr a gwirfoddolwyr sy'n gweithio yn yr ysgol. Gall cynorthwywyr cymorth dysgu, goruchwylwyr canol dydd, gofalwyr, ysgrifenyddion yn ogystal ag athrawon fod y pwynt datgelu cyntaf i blentyn.
Bydd ein hysgol yn adolygu'r polisi yn flynyddol ac mae wedi ymrwymo i ddilyn unrhyw ganllawiau newydd a dderbynnir gan Gyngor Sir Caerfyrddin neu Lywodraeth Cymru.

Yr Uwch Berson(au) Dynodedig ar gyfer amddiffyn plant yn yr ysgol hon yw:

Mrs Angharad Williams (Pennaeth)

Atal

Rydym yn cydnabod bod hunan-barch uchel, hyder, ffrindiau cefnogol a llinellau cyfathrebu da gydag oedolyn dibynadwy yn helpu i ddiogelu disgyblion.

<u>Felly, bydd yr ysgol yn:</u>

- Sefydlu a chynnal ethos lle mae plant yn teimlo'n ddiogel ac yn cael eu hannog i siarad, ac y gwrandewir arnynt

- Sicrhau bod plant yn gwybod bod oedolion yn y lleoliad addysg y gallant fynd atynt os ydynt yn poeni neu mewn trafferth
- Cynnwys gweithgareddau a chyfleoedd ar gyfer addysg cydberthynas a rhywioldeb yn y cwricwlwm, sy'n meithrin y sgiliau sydd eu hangen ar blant i gadw'n ddiogel rhag camdriniaeth ac i wybod at bwy i droi am help
- Cynnwys deunydd a fydd yn helpu plant i ddatblygu agweddau realistig tuag at gyfrifoldebau bywyd fel oedolyn yn y cwricwlwm, yn enwedig o ran gofal plant a sgiliau magu plant
- Meithrin perthynas ag asiantaethau eraill a sicrhau atgyfeiriadau cynnar a phriodol am gymorth ac ymyrraeth cyn i risgiau ddwysáu
- Mabwysiadu agwedd ysgol gyfan at lesiant a fydd yn ymgorffori mesurau diogelu ac ataliol i gefnogi plant a theuluoedd

Gweithdrefnau

Dylid dilyn y rhain os bydd achos datgeliad/pryder amddiffyn plant

Byddwn yn dilyn Gweithdrefnau Diogelu Cymru sydd wedi'u cymeradwyo gan y Bwrdd Lleol Diogelu Plant. Bydd yr ysgol yn:

- Sicrhau bod ganddi Uwch Berson Dynodedig ar gyfer amddiffyn plant sydd wedi cael yr hyfforddiant priodol. **Y person hwn/y bobl hyn yw......**
    - Prif Swyddog Diogelu - Mrs Angharad Williams (Pennaeth)
    - Dirprwy Swyddog Diogelu - Mrs Elin Zych (Dirprwy Bennaeth)
    - Swyddog Diogelu – Miss Angharad Griffiths (CADY)
    - Mr Mathew Davies (Cadeirydd Llywodraethwyr) E-bost DaviesM1926@hwbcymru.net neu cwblhau ffurflen ar ein gwefan at y Cadeirydd drwy’r ddolen isod: https://www.ysgolparcytywyn.co.uk/diogelu-safeguarding/

- Cydnabod rôl yr Uwch Berson Dynodedig a threfnu cefnogaeth a hyfforddiant

Sicrhau bod pob aelod o staff a phob llywodraethwr yn gwybod:

- Enw'r Uwch Berson Dynodedig a'i rôl, pwynt cyswllt yr awdurdod lleol a'r llywodraethwr penodedig ar gyfer diogelu
- - bod ganddynt gyfrifoldeb unigol dros roi gwybod i'r gwasanaethau cymdeithasol, neu i'r heddlu am blant sydd mewn perygl a phryderon amddiffyn, o fewn y ffiniau amser y cytunwyd arnynt gyda'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol ar sut i ddelio â’r pryderon hynny pan nad yw'r Uwch Berson Dynodedig ar gael

- Sicrhau bod pob aelod o staff yn ymwybodol o'r angen i fod yn effro i arwyddion o gamdriniaeth ac esgeulustod, ac yn gwybod sut i ymateb i ddysgwr a all ddatgelu camdriniaeth neu esgeulustod.

- Sicrhau bod aelodau o staff sydd wedi cofrestru â CGA yn ymwybodol o'r *Cod Ymddygiad ac Ymarfer Proffesiynol ar gyfer cofrestryddion gyda Chyngor y*

Gweithlu Addysg (gweler www.cga.cymru/site/index.php/cy/cymhwyster-i-ymarfer/cod-ymddygiad-ac-ymarfer–proffesiynol-pdf.html) a'r disgwyliad o fewn y Cod bod yr unigolyn cofrestredig yn rhoi sylw i ddiogelwch a llesiant dysgwyr yn eu gofal a chynnwys cysylltiedig.

- Sicrhau bod gan rieni/gofalwyr ddealltwriaeth o'r cyfrifoldeb sydd wedi'i roi ar yr ysgol/coleg/lleoliad addysg a staff ar gyfer diogelu ac amddiffyn plant drwy nodi eu disgwyliadau yn llawlyfr yr ysgol.

Darparu hyfforddiant i'r holl staff fel eu bod:

- yn deall eu cyfrifoldeb personol
- yn ymwybodol o’r gweithdrefnau lleol y cytunwyd arnynt a'u dyletswydd i ymateb
- yn ymwybodol o'r angen i fod yn wyliadwrus wrth gydnabod achosion o gam-drin ac esgeuluso
- gwybod sut i gefnogi plentyn sy'n datgelu camdriniaeth neu esgeulustod
- deall y rôl y gallai ymddygiadau ar-lein ei chael ym mhob un o'r uchod

- **Hysbysu tîm gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdod lleol:**

- os oes dysgwr ar y gofrestr amddiffyn plant wedi'i wahardd, naill ai am gyfnod penodol neu’n barhaol
- os yw dysgwr sydd ar y gofrestr amddiffyn plant yn absennol heb esboniad am fwy na dau ddiwrnod ysgol (neu un diwrnod yn dilyn penwythnos)
- gweithio i ddatblygu cysylltiadau effeithiol gydag asiantaethau perthnasol a chydweithio yn ôl y galw â'u hymholiadau ynghylch materion amddiffyn plant, gan gynnwys mynychu adolygiad cychwynnol yn ogystal â chynadleddau amddiffyn plant a grwpiau craidd a chyflwyno adroddiadau ysgrifenedig i'r cynadleddau
- cadw cofnodion ysgrifenedig o bryderon am blant (gan nodi'r dyddiad, y digwyddiad a'r camau a gymerwyd), hyd yn oed lle nad oes angen cyfeirio'r mater at yr awdurdod lleol yn syth
- sicrhau bod yr holl gofnodion yn cael eu cadw'n ddiogel ac mewn lleoliadau dan glo
- cadw at y gweithdrefnau a nodir gan Lywodraeth Cymru yn *Disgyblu a gweithdrefnau diswyddo i staff ysgol: Canllawiau diwygiedig i gyrff llywodraethol* (gweler llyw.cymru/gweithdrefnau-disgyblu-diswyddo-staff-ysgol)
- sicrhau bod gweithdrefnau recriwtio a dethol yn cael eu gwneud yn unol â Chanllawiau Llywodraeth Cymru *Cadw dysgwyr yn ddiogel*
- penodi llywodraethwr ar gyfer diogelu a fydd yn goruchwylio polisi ac arfer amddiffyn plant yr ysgol/coleg.

Cefnogi’r rhai sydd mewn perygl

Rydym yn cydnabod y gall plant/pobl ifanc sydd mewn perygl, yn dioddef camdriniaeth neu'n profi trais gael eu heffeithio'n fawr gan hynny.

Diffiniad cam-drin a niwed
Caiff ddiffiniad cam-drin a niwed ei ddarganfod yng Ngweithdrefnau Diogelu Cymru: Diogelu Cymru

Mae cam-drin a niwed yn dod o dan y categorïau yma;

- Camdriniaeth corfforol
- Camdriniaeth emosiynol/seicolegol
- Camdriniaeth rywiol
- Camdriniaeth ariannol
- Esgeulustod

Efallai mai'r ysgol hon hwn yw'r unig leoliad sefydlog, diogel a dibynadwy sydd ym mywydau plant sydd mewn perygl. Serch hynny, pan fyddant yn yr ysgol gall eu hymddygiad fod yn heriol ac yn herfeiddiol neu efallai eu bod yn fewnblyg.

Bydd yr ysgol yn ymdrechu i gefnogi'r dysgwr drwy:

- gynnwys cwricwlwm sydd yn annog hunan-barch a hunan-gymhelliant
- ethos yr ysgol/coleg sydd yn:
  - hyrwyddo amgylchedd cadarnhaol, cefnogol a diogel
  - rhoi ymdeimlad o werth i ddysgwyr (gweler adran 2 ar Atal)
- polisi ymddygiad yr ysgol/coleg/lleoliad addysg, sydd wedi'i anelu at gefnogi disgyblion agored i niwed yn yr ysgol/coleg. Bydd yr holl staff yn cytuno ar ddull cyson sy'n canolbwyntio ar ganlyniad ymddygiadol y plentyn ond nad yw'n niweidio ymdeimlad yr unigolyn o hunanwerth. Bydd yr ysgol/coleg/lleoliad addysg yn ymdrechu i sicrhau bod y dysgwr yn gwybod bod elfennau o ymddygiad yn annerbyniol ond ei fod yn cael ei werthfawrogi ac nad yw ar fai am unrhyw gam-drin sydd wedi digwydd

- cysylltu ag asiantaethau eraill sy'n cefnogi'r dysgwr fel swyddogion yr awdurdod lleol – er enghraifft, y gwasanaeth seicoleg addysg, gwasanaethau cymorth ymddygiad neu'r Gwasanaeth Lles Addysg – gwasanaethau iechyd meddwl plant a phobl ifanc, a gwasanaethau eiriolaeth

- cadw cofnodion a hysbysu'r awdurdod lleol cyn gynted ag y bydd achos o bryder yn ailymddangos.

- Mae angen i awdurdodau lleol, cyrff llywodraethu a pherchenogion hefyd allu dangos eu bod wedi ystyried a oes gan blant, gan gynnwys plant unigol, yn eu

hardal unrhyw anghenion diogelu penodol yn ychwanegol at y rhai a nodir gan ganllawiau. Os felly, rhaid iddynt fod â pholisïau a gweithdrefnau ar waith i ddiwallu'r anghenion hynny

Pan fydd dysgwr ar y gofrestr amddiffyn plant yn gadael, byddwn yn trosglwyddo gwybodaeth i'r darparwr newydd ar unwaith ac yn hysbysu'r gwasanaethau cymdeithasol.

Anfonir pob atgyfeiriad amddiffyn plant i'r;

Tîm Atgyfeirio Canolog-

☎ 01554 742322 **💻 CRTChildren@carmarthenshire.gov.uk**

Y Tu Allan i Oriau- ☎ 0300 333 2222.

- Central Referral Team- 01554 742322

CRTChildren@carmarthenshire.gov.uk

Tu allan o oriau swyddfa - 0300 333 2222.

- Becky Thomas: 01554 742369 / 07976 466399

Uwch Weithiwr Cymdeithasol: Ysgolion

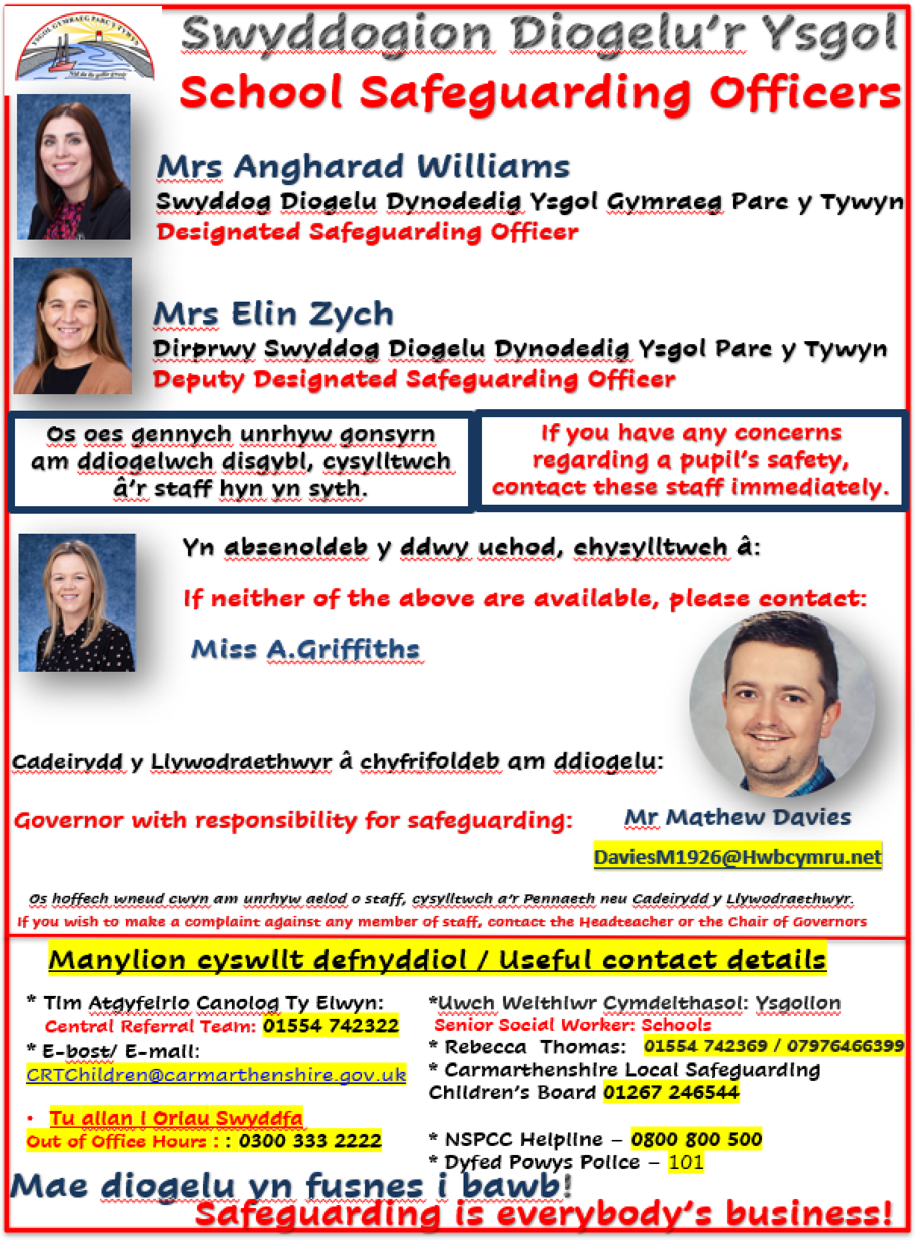

Gwrth-fwlio

Our policy on anti-bullying is set out in the school's anti-bullying policy and is reviewed annually by the governing body.

Cofnodir ein polisi ar wrth-fwlio ym mholisi gwrth-fwlio yr ysgol ac fe'i hadolygir yn flynyddol gan y corff llywodraethu.

Ymyrraeth Gorfforol

Cofnodir ein polisi ar ymyrraeth gorfforol mewn [dogfen ar wahân] ac fe'i hadolygir yn flynyddol gan y corff llywodraethu, yn unol â Chanllawiau'r Llywodraeth *Ymyrraeth ddiogel ac effeithiol – defnyddio grym rhesymol a chwilio am arfau*.

Plant ag anghenion dysgu ychwanegol

Rydym yn cydnabod, yn ôl ystadegau, mai plant sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sydd fwyaf mewn perygl o gamdriniaeth. Mae angen i staff sydd yn gweithio gyda phlant ag anghenion dysgu ychwanegol, fel anableddau dwys a niferus, nam ar y synhwyrau neu broblem emosiynol ac ymddygiadol, fod yn arbennig o sensitif i arwyddion o gamdriniaeth.

	Name	Signature	Date
Cadeirydd Llywodraethwyr	Mathew Davies	MDavies	15/09/24
Pennaeth	Angharad Williams	AWilliams	16.07.25

Dyddiad Adolygu	Mai 2026